16 marca 1942. K O M U N I K A T Nr. 19. W.P.IV.Rok.

I.Sprawy Polskie.Prócz wychodzących w Londynie pism polskich "Polska walcząca" i "Dziennik Polski",wychodzi obecnie bezpłatny dwutygodnik "Jutro Polski" pod redakcją Stanisława Grabskiego.-Wojsko Polskie na Bliskim Wschodzie otrzymało własną świetlicę w Kairze. Świetlica ma kilka sal.Poświęcenia dokonał biskup polowy Gawlina, w obecności dcy Wojsk Polskich na B.W. gen.Zająca. Polski Czerwony Krzyż przesłał już Polakom w Rosji tysiące skrzyń lekarstw i odzieży, otrzymane od Polonii Amerykańskiej i od szeregu instytucji Anglji i Ameryki. - Polskie bombowce biorą intenzywny udział w obecnym bombardowaniu przemysłu wojennego Niemiec.- W Poznaniu trwają prześladowania Polaków. Cała masa aresztowanych przebywa w fortach,gdzie pobyt zimą jest straszny.- Na pograniczu"G.G." i Wileńszczyzny wzmocniono obsadę graniczną utrudniając przejście.- W Warszawie odbywają się łapanki młodych dziewcząt na dworcach kolejowych. Odbierano na ulicy także kobietom ciepłe skarpetki i rękawiczki.

II.Sytuacja na frontach. Wschód.Na froncie leningradzkim operacje bolszewickie między jez.Ilmeń a Leningradem grożą odcięciem wojsko Niemieckich w Nowgorodzie. Bolszewicy rzucili tutaj nowe siły. W rej.Staraja Russa trwa akcja wyniszczająca 16 armię niem.Spadł tam ogromny śnieg.W ręce bolszewickie dostał się rozkaz gen.Buscha,wyznaczający grabarza dla każdego oddziału, przyczym rozkaz poleca samobójców chować oddzielnie bez napisów.Niemcy stracili tu w ostatnich dniach 14 tys.zabitych i 39 samoch.transportowych.Ostatnio czynią próby dostaw dla 16 armii pociągami szybowcowymi.- Na środkowym odcinku w rej.Rżewa wojska rosyjskie odniosły nowy sukces,przerywając ostatnie linie obronne specjalnie silnie umocnione.Niemcy 5 razy tu kontratakowali bez powodzenia, zostawiając 50 tys.zabitych.Bolszewicy zdobyli 172 działa i 4 wielkie składy amunicji.Zniesiono 176 dyw.piechoty,17 i 475 p.p. Na południu wojska Tymoszenki wolno,ale nieustannie posuwają się naprzód. Na Krymie polski/?/oddział partyzancki wysadził pociąg amunicyjny.- Na froncie wschodnim pojawiły się pierwsze oddziały chorwackie.Debiut dla Niemców wypadł nieszczególnie; z 6 tys.chorwatów część przeszła z bronią w ręku do bolszewików, resztę wycofano jako niepewnych.

Zachód.RAF bombardował Kilonię,gdzie uszkodzono pancernik - Gneisenau -, Kolonię,ponownie Essen i wybrzeże morza Północnego.Wszędzie wzniecono pożary.- W ciągu lutego od nalotów niemieckich na W.Bryt. zginęło 2? osoby rannych było 21 osób.

Południe. Jedynie walki patroli i lotnictwa.W Benghazi zatopiono transportowiec.Naloty na Maltę trwają.

Daleki Wschód. W Birmie wojska brytyjskie połączyły się z wojskami chińskimi.Wojska chińskie wdarły się na 160 klm.w głąb Sjamu.Sumatra i Celebes bronią się dalej. To samo wojska Mack Arthura na Filipinach i na wyspie Midley. Na Nowej Gwinei lądują ciągle desanty jap.Lotnictwa australijskie zniszczyło przy tym 1 krążownik, 2 kontrtorpedowce i 13 transport.jap.To samo lotnictwo zniszczyło lotniska na półn.wybrzeżu wyspy.Lotnictwo jap.bombardowało port Moresby na południu N.Gwinei i cypel wysunięty na północ Australii.

III.Nasi sprzymierzeńcy.Prez Roosevelt w sprawozdaniu, jakie przedłożył Kongresowi w rocznicę uchwalenia pomocy walczącym z państwami osi powiedział: -Musimy walczyć i uderzyć w samo serce osi. Musimy zwyciężyć przez ofenzywę. Ameryka walczy już wszędzie. W Rosji tysiące instruktorów ameryk.szkoli żołnierzy w posługiwaniu się sprzętem ameryk. To samo w Chinach,Libii i Egipcie. 10 tys.okrętów zostało oddanych dla użytku państw sprzymierzonych.- Premier Churchil oświadczył, że gabinet przyjął projekt statutu dominjalnego dla Indii. Po uzgodnieniu z samymi Hindusami projekt będzie wniesiony do Izby Gmin. - Times donosi o konferencji ministrów spraw zagr.państw sprzymierzonych.- Z Kanady przychodzą do W.Bryt.z punktualnością pociągów 4 motorowe bombowce ameryk.Drogę przez Ocean odbywają w 10 godz.-

IV.Rzesza. Hitler wycisnął Niemcy z ludzi do ostatnich granic.Powołuje się staruszków,kaleki,byle nasycić front wschodni.Jednocześnie brak wszystkiego

daje się odczuwać coraz dotkliwiej. Poza brakiem żywności, brak piwa tytoniu, papieru, metali. Ilustruje to dobrze następujący fakt. Pewien Niemiec przybył do Warszawy. Kazał sobie zakupić zamek do drzwi. Na pytanie czemu nie kupi w Berlinie - odpowiedział, że tam nic nie można dostać. Kiedy już otrzymał zamek zafrasował się, że pewnie nie będzie pasował, bo jest za szeroki. Kiedy mu powiedziano, że najlepiej na miejscu dopasuje ślusarz, odpowiedział zniecierpliwiony - Ba, ale gdzie ja w Berlinie znajdę ślusarza?

A oznaki rozkładu na froncie mnożą się. Ostatnio przez Kraków przeszły do Rzeszy 159 wagonów zaplombowanych ze zbuntowanymi żołnierzami. Na terenie dystryktu "Galicja" jest według tajnej instrukcji niemieckiej około 60 tys. dezerterów. Jak ich wyłapać poucza instrukcja. Na froncie wschodnim krąży ulotka w języku niemieckim podpisana - Wolność-żołnierski związek frontu wschodniego. - Pisze się tam, że zapewniało się przedtym, że wojna potrwa parę miesięcy, tymczasem mijają lata i zwycięstwo jest coraz niepewniejsze. Niemcy walczą wszędzie, a nie występują przeciw Anglii, której potęga coraz bardziej rośnie. Zapytuje dalej ulotka, czy uwierzy człowiek zdrowy na umyśle, że przestrzeń życiowa Niemiec mieści się na przestworzach Atlantyku, w Norwegii, w Grecji, albo na stepach rosyjskich. Goebbelsa określa się w ulotce "ten karzeł kuternoga z wodnistą głową", Ribbentroppa "podjudzacz partyjny" innych "bubki partyjne, łotry, bohaterzy pyska". Ulotka kończy się wezwaniem do obalenia rządu cywilów. "My chcemy z powrotem do domu". - W Rzeszy buduje się gwałtownie schrony gazowe, w Berlinie kilkanaście tysięcy.

V. Państwa podległe Rzeszy. I w nich coś się psuje. Zmiana Rządu na Węgrzech poprzedzona wyborem zastępcy regenta jest owocem niepopularności rządu w wrzeniem opinii publicznej z okazji strat na wschodzie. Rozruchy w Rumunii wśród młodzieży akadem. znalazły odbicie w oficjalnej wzmiance niemieckiej. I wreszcie premier serbski powołanego przez Niemców rządu wzywa w odezwie naród, aby przez tę wiosnę zachował spokój. Widocznie dotąd był niespokojny. Chorwaci jak podajemy na innym miejscu wogóle bić się nie chcą. Z sojuszników więc niema pociechy "genialny" Hitler. Zawodzą go jak wiosna, która wbrew przepowiedniom jego nie chce przyjść i zwolnić z czynności generała Mroza.

VI. Kronika Małopolska. We Lwowie w niektórych prywatnych przedsiębiorstwach niem. wymówiono młodym polakom pracę od 1 kwietnia. - W Zagłębiu borysławskim uruchomili Niemcy przy pomocy wynalazku sowieckiego /ruchomego dźwigu na traktorze/ prawie wszystkie szyby naftowe. - W Jarosławiu aresztowano szereg osób. - Na Pokuciu panuje wielki głód. Bardzo wielu Hucułów zgłosiło się na wyjazd do Niemiec. Pozwolono im zabrać całe rodziny. Kiedy pociągi minęły Stanisławów zatrzymywano je i członków rodziny niezdolnych do pracy wyrzucono w polu z pociągów. - We Lwowie ograniczono ruch tramwajowy do dwóch linii. Zapowiedziano zamknięcie prądu elektrycznego dla mieszkań prywatnych.

VII. Różne. Prezydent Brazylii otrzymał prawo decydowania o wojnie i pokoju. Zarządził on konfiskatę majątków państw osi, jako rekompensatę za zatopione okręty brazylijskie. Japońskie łodzie podwodne zatopiły 4 statki brazylijskie. Na rozkaz prezydenta został aresztowany ambasador jap. w Rio z sekretarzem. Gmach ambasady obsadziła policja. Okręty brazyl. zostały uzbrojone. - Prez. Argentyny oświadczył, że gdyby Brazylia wypowiedziała wojnę państwom osi to Argentyna stanie u jej boku. - Zast. min. spraw. zagr. St. Zjedn. Welles zakomunikował oświadczenie rządu Vichy, że ten nigdy nie zgodzi się na oddanie Madagaskaru pod kontrolę państw osi. - Premier Unii połudn. afrykańskiej oświadczył, że gdyby to się stało, to Afryka nie będzie patrzyła z założonymi rękami. - W Londynie ogłoszono list b. premiera franc. Reynaud, napisany z więzienia do marszałka Petaina. List protestuje przeciw kłamstwom rządu Vichy, że aby ratować Francję należało zdradzić Polskę i Anglię. Zaprzecza dalej, jakoby Roosevelt proszony o pomoc dał odpowiedź wymijającą. Francja jest siłą potężną, a reakcja narodu, który został ograbiony ze skarbu najcenniejszego, jakim jest honor, może stać się dla sprawców druzgocącą. - W Iraku amerykańskie kolumny techniczne budują w przyspieszonym tempie nowe drogi i linie kolejowe dla usprawnienia dowozu materjałów wojennych do Rosji. -

----